

Těžba je potřeba, ale ne tady!

Autor: Zbyněk Buřival
Přečteno: 2002x

Se současnými debatami o prolomení limitů k těžbě uhlí a průzkumem pro těžbu uranu v Brzkově a lithia na Cínovci se opět vyrojily různé debaty. Ekologická hnutí i veřejnost se mohou přetrhnout v protestech. Tatáž veřejnost ovšem zásadně odmítá jakkoliv slevit ze svého životního stylu, který bez nerostných surovin nemůže existovat.

Těžba je nevyhnutelná

Přestože se s tímto faktem většina lidí nechce smířit, těžba surovin je naprosto nevyhnutelná. Vše pochází přímo či nepřímo z nerostných surovin, dokonce i zemědělství potřebuje půdu, hnojiva, léky, budovy a samozřejmě stroje. Bez nerostných surovin byste neměli co na sebe ani střechu nad hlavou. Bez vzácných prvků jako zlato, stříbro, iridium, palladium, lithium či beryllium se rozlučte s elektronikou. A bez uranu a uhlí se rozlučte s teplou vodou a topením.

Štola Naděje v Kašperských Horách - příznačně nazvaná štola zlatého dolu, který má již léta neurčitou budoucnost. Foto: Zbyněk Buřival

Nelíbí se vám omezení komfortu? Pak se smířte s faktem, že těžít se musí. Stejně tak je potřeba občas zabít slepici nebo prase, abyste měli na talíři maso. V přírodě je totiž vždy něco za něco, ačkoliv to naše přehumanizovaná a politicky korektní společnost odmítá vidět.

Pokrytecký přístup veřejnosti i politiků

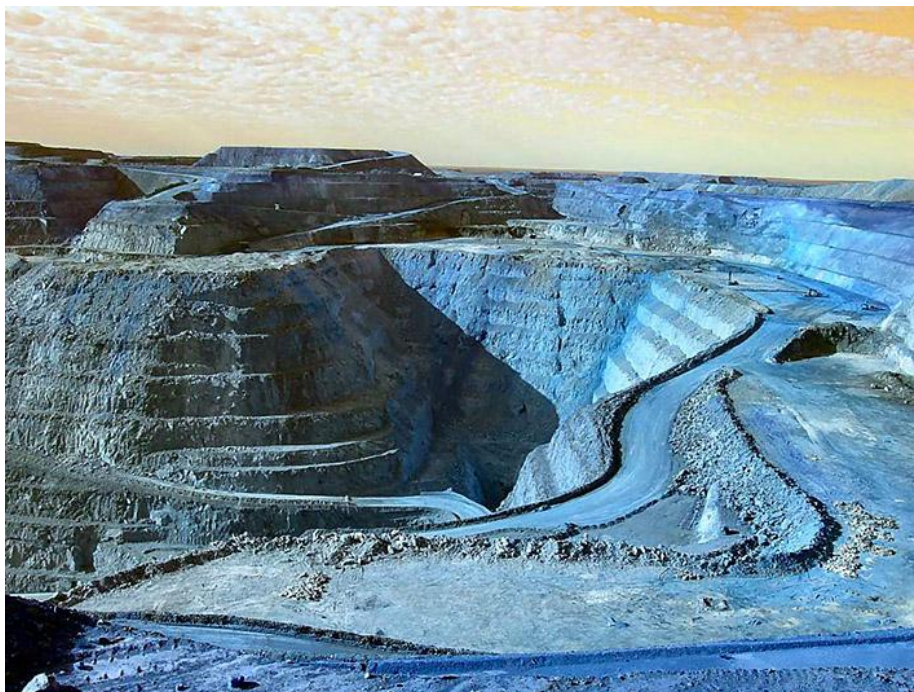
Řada lidí zaujímá rádoby racionální stanovisko. Ano, těžít se musí, ALE ne tady! Podobný přístup je krajně pokrytecký. Když nechcete ekologickou a přísně hlídanou těžbu v ČR, přímo tím podporujete nadnárodní těžební korporace, které devastují rozvojové země. Neřeší ekologii, neplatí daně, často zaměstnávají místní chudáky za otrocké mzdy a někteří se neštítí ani využití soukromých žoldněfských armád. Pokud vám to přijde přehnané, najděte si něco o konfliktech třeba v Angole či Kongu. Zatímco kolem zuřila občanská válka a genocida, těžební firma spokojeně pod ochranou žoldněřů těžila jakoby se nechumelilo. V Kongu byly do ochrany těžebních zájmů zapojeny i jednotky OSN. Samozřejmě je i řada slušných firem, ale i ty rády využijí extrémně levné pracovní síly a volnějších zákonů.

Nelegální drobná těžba wolframu a cínu na lokalitě Kailo v Kongu. O vybavenosti horníků či bezpečnosti práce zde nemůže být ani řeči! Ve vaší elektronice nejspíš máte kovy z podobných zdrojů. Foto: [Julien Harneis](#)

Další obvyklý pokrytecký přístup je *ponechání surovin budoucím generacím* - kdyby podobně uvažovaly předchozí generace, tak ještě dnes bydlíme v jeskyni. Samozřejmě nezřízené plýtvání surovinami je nesmysl, to se však děje z úplně jiných příčin. Nicméně i přes neefektivní hospodaření stále vykazujeme technologický pokrok, umíme dělat šetrnější a ekologicky méně náročné produkty. Máme výkonnější a přitom čistější technologie - například využití obnovitelných zdrojů by bez některých hi-tech postupů bylo zhora nemožné! Takže bychom se neměli snažit suroviny nevyužívat, ale využívat je nanejvýš efektivně. Toho ovšem nedocílíme zákazem těžby. Pak by už nebylo co využívat či zlepšovat. Místo nadávání na devastaci krajiny těžbou by třeba pomohlo nekupovat každý rok nový mobil, který je plný vzácných kovů - obvykle těžných za otřesných podmínek v chudých zemích. Anebo nebrojit proti jaderné energetice ve chvíli, kdy tím přímo podporujeme povrchovou těžbu uhlí.

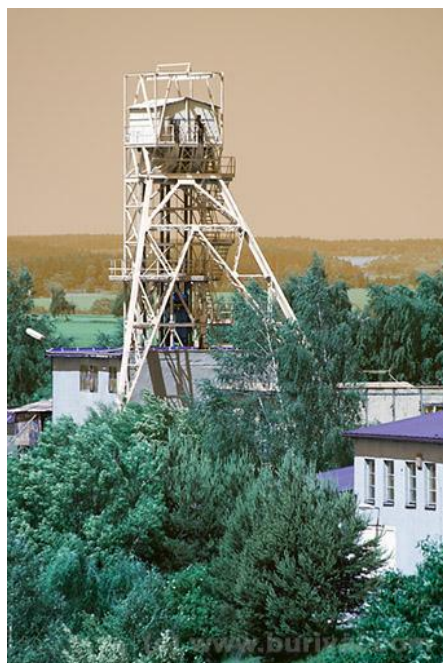

Z podobných dolů asi není nikdo nadšený, nicméně odněkud se suroviny vzít musí. Tento důl v Kalgoorlie v Austrálii bude po skončení těžby rekultivován a navíc leží v poušti, kde se i při své velikosti bez problému ztratí. Páchat něco podobného uprostřed Evropy pochopitelně nejde, s pochybnou výjimkou v případě uhlí. Autor: Brian Voon Yee Yap

Těžební limity uhlí versus těžba uranu

Česká veřejnost je zvláštní. Zásadně brojí proti těžbě uranu i úložišti našeho vlastního jaderného odpadu. (Vyhořelé palivo teď mimochodem již desetiletí leží v meziskladu v Dukovanech v obyčejné hale a nikoliv kilometry pod zemí!) Přestože je uran jediná v ČR použitelná alternativa k uhlí, veřejnost je i proti těžbě uhlí a prolomení limitů. Těžba uranu v Brzkově byla místními zásadně odmítnuta, zato v Rožince se všichni děsí chvíle, kdy se bude důl zavírat. V Jiřetíně je situace podobná - obyvatelé obce se třesou o své domy a stovky horníků o svá pracovní místa.

Vlevo: JE Dukovany jistě také není zrovna ozdobou krajiny, ale i přes radioaktivní odpad je mnohonásobně výhodnější než tepelné elektrárny. Foto: Petr Adámek Vpravo: Šachta uranového dolu Rožná v Bukově je jistě mnohem příjemnější řešení než povrchový důl na uhlí. Foto: Zbyněk Buřival

Veřejnost pochopitelně zásadně odmítá také solární elektrárny, které se podepsaly na účtech za elektřinu na desetiletí dopředu. A politici tiše mlčí o tom, že pokud se s limity na uhlí nezačne okamžitě něco dělat, bude třeba v horizontu 2-3 let přebudovat nákladně zrekonstruované tepelné elektrárny na plyn a teplo v domácnostech několikanásobně podraží. S ohledem na současnou krizi na Ukrajině je zvýšený dovoz plynu z Ruska jistě lákavou vyhlídkou. Díky odkládání dostavby Temelína tak dnes nemáme na výběr - musíme použít tepelné elektrárny. A do nich bude třeba buď naše uhlí, nebo bude třeba podstatně dražší uhlí či plyn dovézt.

Vlevo: Povrchový důl na uhlí poblíž Mostu. Vpravo: Tepelná elektrárna v Prunéřově. Pokud brojíte proti atomové energetice, automaticky hlasujete pro tuto možnost - jiná totiž v ČR není a ještě hezkých pár let nebude! Foto: Zbyněk Buřival

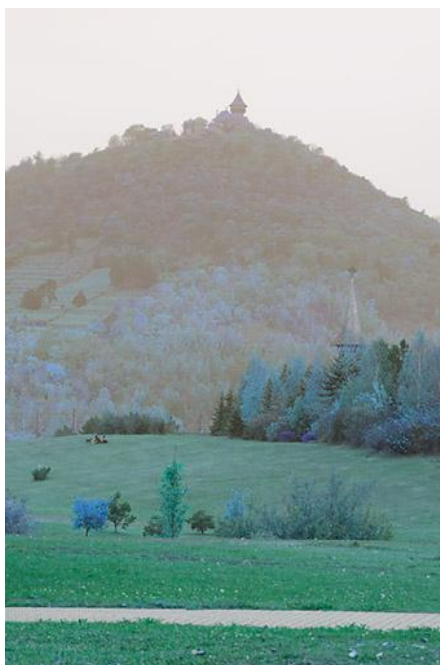
Takže pokud nechcete české uhlí, hlasujete automaticky pro ruský plyn. A pokud nechcete dostavbu Temelína, automaticky hlasujete pro tepelné elektrárny jako Prunéřov, Chvaletice či Opatovice a pro povrchovou těžbu uhlí nebo frakování. Jiná volba jednoduše není!

Neekologická těžba v ČR?

Společnost pro potřeby těžby uhlí nebo křemíku, která těžba je jednoduše těžba.

Neekologická těžba v ČR?

V ČR musí jakákoliv těžba projít extrémně složitým schvalováním - až příliš složitým, což fakticky znemožnilo využití řady perspektivních ložisek. Již před samotnou otvirkou ložiska musí být vyřešena i jeho rekultivace, likvidace odpadů, demolice těžebního areálu a musí být předem vyčleněny finance na likvidaci těžby. Po celou dobu těžby musí firma platit kromě daní a odvodů také vysoké poplatky za těžební licence a musí odvádět nemalé poplatky na rekultivační fond. Musí se dodržovat velmi přísné požadavky na bezpečnost práce i ekologické limity. A samozřejmě *zlá a špinavá* zahraniční těžební firma nemůže ani pomýšlet na výhody v podobě daňových prázdnin či pomoci státu. Tedy pokud to není firma OKD, kterou za asistence pana Sobotky a státního dohledu vytuneloval pan Bakala.

Vlevo: Až do poloviny výšky kopce vzadu sahala obří těžební jáma povrchového dolu na uhlí. Po kvalitní rekultivaci není po těžbě ani památka. Vpravo: Les v bývalé oblasti těžby zlata v Roudném. Foto: Zbyněk Buřival

Stát by měl suroviny vytěžit sám!

Stát žádné suroviny sám těžít nebude, protože se velmi důkladně postaral o kompletní likvidaci hornictví i ložiskové geologie v ČR. Díky 25 letům systematické likvidace těžby i průzkumu není v ČR momentálně dostatek zkušených odborníků pro průzkum a otvirkou dolu.

Je opět navýsost pokrytecké to, že v případě firem jako Hyundai či Amazon se naše vláda může pětřhnout v poskytování daňových prázdnin a všelijakých úlev. Podobné firmy zaměstnávají lidi na nekvalifikované pozice v třísměnné otrokárně. A po 5-10 letech (až skončí daňové prázdniny) odejde daná firma jinam a nechá našemu sociálnímu státu na krku pár set až pár tisíc nezaměstnaných.

Podzemní těžba uranu v Dolní Rožínce je posledním rudným dolem v ČR. Za pár let již po rudném hornictví se staletými tradic zůstanou v ČR pouze muzea. Foto: Zbyněk Buřival

Na druhou stranu pokud chce Čechy vlastněná firma na Cínovci těžít lithium a wolfram, mohou se političtí tluchubové i veřejnost málem přetrhnout v protestech a mají plné huby životního prostředí a vývozu zisku do zahraničí. Za prvé se ČR sama postarala o to, že zde podobná firma nemůže fungovat a proto logicky funguje v zemích, kde je buzerace ze strany úřadů únosná. Za druhé je většina surovin majetkem státu a těžební firma má zákonem stanovený podíl na zisku. Pokud tedy dojde k vývozu zisku jinam, je to výhradně chyba státu, který si má své zájmy ohlídat.

Petr Mikysek
2015-03-09 12:00:33

Great job! Vyvěsit do každé obce na Vysočině a v Severních Čechách!! Snad i ten největší ignorant musí pochopit, že netěžít vlastní zdroje, má pro budoucnost ČR likvidační charakter. Jaké zájmy tedy, nebo spíš "čf", brání tzv. ekologická hnutí? Že by se všichni tolik zajímali o stav životního prostředí a ekonomickou prosperitu státu? Ale kdeže.. rétorika je přeci jasná, přesvědčit obyvatele obcí, nejlépe vhodně upravenými údaji, že našemu regionu by těžba nic dobrého nepřinesla. V horším případě - podepiš, těžba = totalní devastace krajiny, zamoření půdy, atd. Typický příklad české mentality.. nebylo by lepší všechno dovézt? (pak nadávat, že platím víc za energie) ..a tak to postavíme nebo budeme těžít jinde ne? (třeba ve Středních Čechách, tam to nikomu vadit nebude) Co dělá logika? Pláče v koutě!